

שני תרמילים

אגדת העם הבורייתית
צייר ג.א.וו. טראגוט

לפני שנים רבות חי בכפר פועל עני. לפרנסתו ערך הסכם עם שכן עשיר, שזה ימסור לו חלקת אדמה לעיבוד, ותמורת זאת הפועל יעבוד אצלו בשדות. התחיל הפועל לעבוד אצל השכן העשיר ועבד עד הסתיו המאוחר, ועיבד גם את חלקת האדמה שנתן לו השכן. אך לקראת החורף בא כפור גדול והקפיא את כל היבול של הפועל העני. ויצא שהוא עבד כל השנה לשווא, ללא כל תמורה.

בשנה הבאה הפועל ערך הסכם דומה עם שכנו העשיר, אך הפעם ביקש לעצמו חלקה שבמרכז השדות הרבות של השכן. אלא שגם הפעם הכפור בסתיו הקפיא את יבולו, למרות שליבול של השכן לא אירע ולא כלום, וזה אסף יבול נאה. את זאת הפועל העני לא יכול היה כבר לסבול.

"איזה דבר זה, שלעשיר לא יקפא היבול ואצלי כן?" חשב. לבו נכמר מעצב. "לכל אשם הכפור-הגנב, שמקפיא את יבולי" אמר והחליט ללכת ולמצוא את הגנב ולהעניש אותו. שלושה ימים ושלושה לילות הוא השחיז את הגרזן שלו, ואז יצא לדרך.

הוא התחיל ללכת ישר צפונה, כי משם בא הקור והשלג. הלך, הלך בדרך בלי סוף עד שראה לפניו הר המגיע עד השמיים. הוא טיפס על ההר הזה ובמאמץ רב הגיע עד הפסגה.

על הפסגה עמד בית יפה. הוא נכנס ושם ראה שולחן מוכסף ועל השולחן דברי אוכל רבים. הפועל העני אכל מהמטעמים וכששבע, הסתתר תחת השולחן.

עבר זמן ונכנס הביתה הכפור בעצמו. ראה את הדברים על השולחן והתחיל לצעוק "מי אכל מהארוחה שלי? מי בא הנה?"

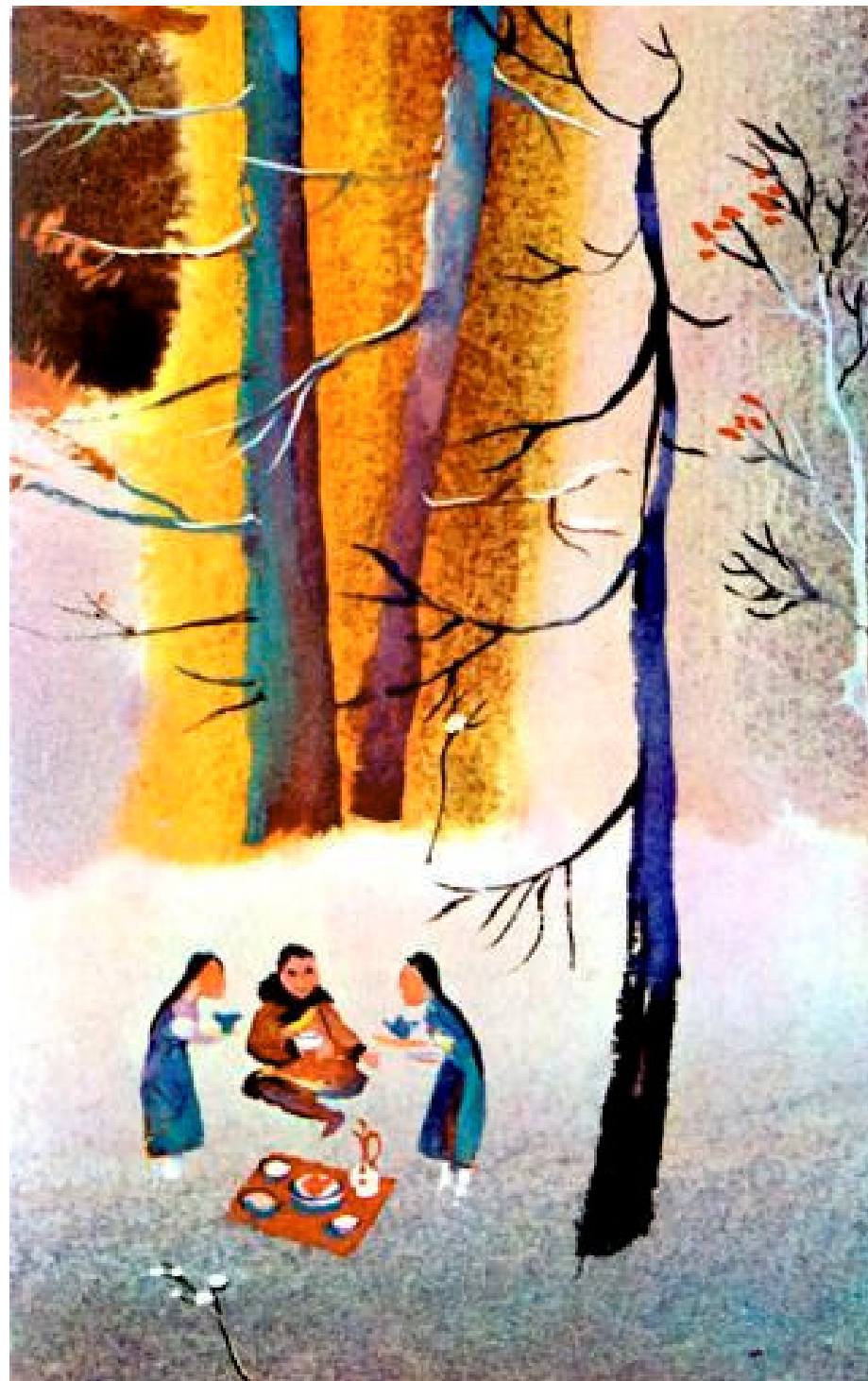
"כפור! אוריד לך את ראשך בגרזן שלי!" ענה לו הפועל מתחת לשולחן.

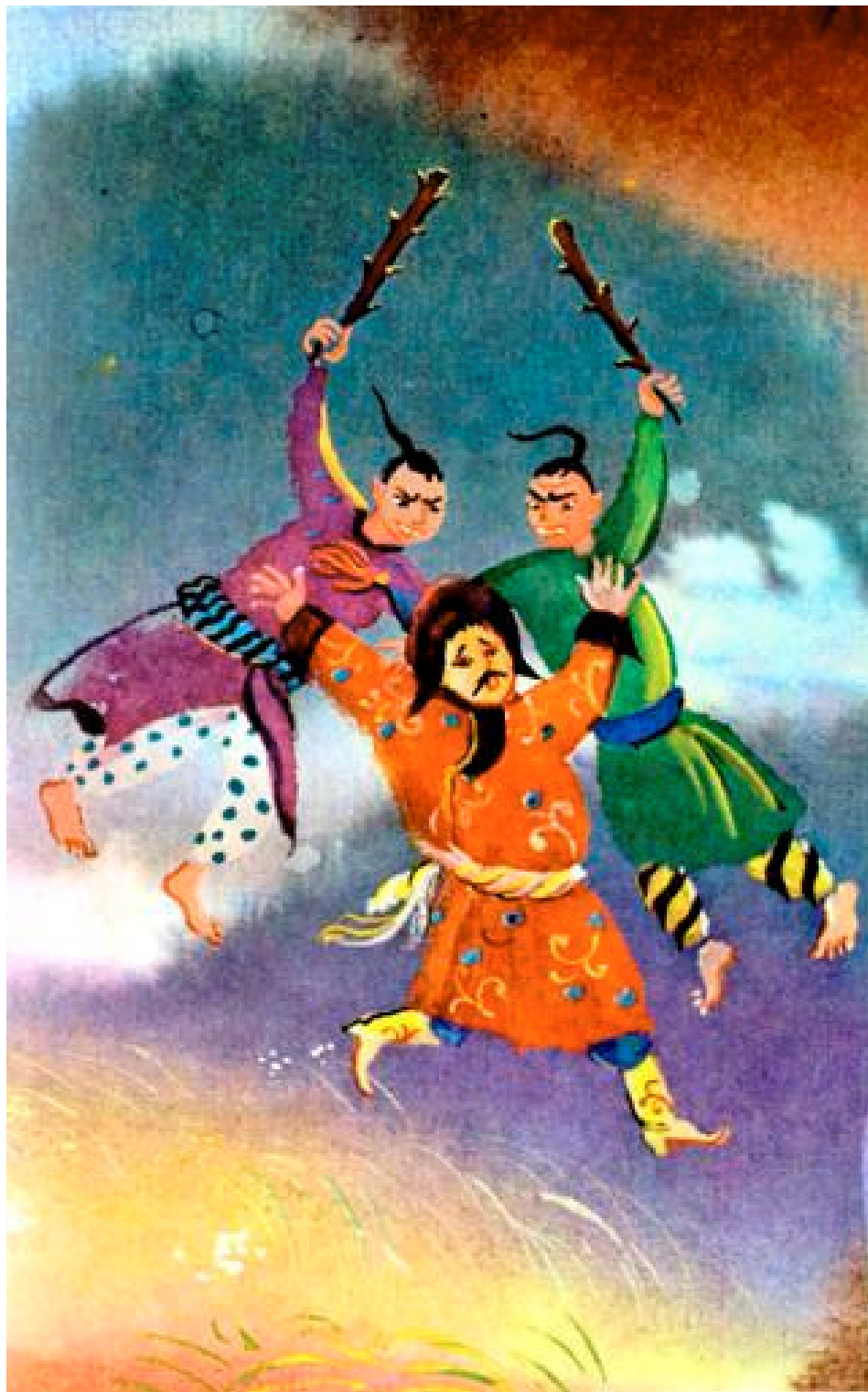
"אבל למה תרצה להוריד את ראשי?" שאל הכפור. "ולמה אתה מקפיא שנתיים את היבולים שלי, ואצל

השכן העשיר שלי לא מקפיא?"
"ידידי, לא עשיתי זאת בכוונה. לא ידעתי של מי החלקות. צא מתחת לשולחן" אמר כפור.
כשהפועל העני יצא מתחת לשולחן כפור הושיב אותו לשולחן וכיבד אותו יפה.
"אל תכעס.. אפצה אותך בדבר כזה שעד מותך לא יחסר לך דבר" אמר כפור. והוא נתן לפועל העני תרמיל יפה.
"כשתהיה זקוק לדבר מה רק פתח את התרמיל הזה" אמר לו.
לקח הפועל את התרמיל והתחיל לחזור הביתה. בדרך היה לו קר וגם נעשה רעב. עצר ופתח את התרמיל. ומיד מהתרמיל יצאו שתי נערות, העמידו שולחן והכינו לו ארוחה עשירה. האכילו אותו היטב ונכנסו שוב לתרמיל.
וכשהגיע הביתה ושוב פתח את התרמיל, יצאו שוב שתי הנערות האלה, זרקו מהבית את כל החפצים הישנים, מלוכלכים ושבורים ומלאו את הבית בחפצים חדשים ויפים.

מאז לא חסר לפועל שום דבר יותר, כי מהתרמיל יכול היה לקבל את כל הדרוש. אחרי זמן מה התחיל השכן העשיר להשתומם שהפועל לא בא לבקש עבודה אצלו. הוא הלך לבקר בביתו ועיניו יצאו לא מארובות למראה הבית של הפועל העני. "מאין לך העושר הזה?" שאל. "האם עלי לחיות תמיד בעוני?" ענה לו בגאווה הפועל. העשיר התחיל לקנא. הוא הזמין את הפועל אליו הביתה, האכיל אותו בבשרים טובים והשקה בוודקה חזקה. מילא אותו לשיכרה והתחיל לחקור. לא התאפק המסכן וסיפר לו את הסוד. מאותו רגע לא חדל העשיר ואישתו לפתות את המסכן, להשקות אותו בוודקה ולהבטיח הטבות שונות, עד שהתבלבל לגמרי ומסר להם את התרמיל, מתנת כפור, תמורת חלקת אדמה יפה. עכשיו חזר המסכן להיות שוב עני ועבד קשה למחיה על החלקה החדשה שלו. שוב נעשה רעב ועייף וקר היה לו בחורף. בסוף החליט ללכת שוב

אל הכפור, להתייעץ אתו.
התכונן מהר לדרך ויצא. שוב בא להר הגבוה, נכנס
לבית והמתין לכפור.
בערב חזר כפור הביתה.
"כפור, הקפאית את חלקתי פעמיים ונעשיתי רעב
ומסכן בגללך."
"ידידי, הרי נתתי לך מתנה יפה כפיצוי. היא יכולה
להאכיל אותך ולהלביש במשך כל חייך."
"אבל השכן העשיר רימה אותי, פיתה, ולקח אותו.
עכשיו תציל אותי או תהרוג, כי אין לי יותר כוח!"
נתן לו כפור עוד תרמיל אחד, מקושט יפה ועשיר
במראה הרבה יותר מהקודם.
"את התרמיל הזה תן לשכן וקח ממנו את התרמיל
שלך."

הלך המסכן עם התרמיל החדש, אך בדרך רצה
לדעת מה יקבל השכן תמורת התרמיל הישן. עצר
ופתח את התרמיל.

ומהתרמיל קפצו שני בחורים בריאים עם מקלות,
והתחיל להרביץ לו מכות רצח "הה לך! הה לך!"
מהר סגר את התרמיל והלך הביתה. למחרת הלך

לבקר את השכן.
"מאין באת?" שאל העשיר.
"באתי להראות לך תרמיל חדש שקיבלתי. הוא טוב
ויפה יותר מהקודם" ענה הפועל.
התרמיל החדש מצא מאוד חן העיני השכן. "אנחנו
חברים טובים עכשיו. הבה ונתחלף" אמר.
התחלפו בתרמילים והפועל חזר הבית עם התרמיל
הישן. עכשיו שוב לא חסר לו דבר בחיים.

**

בינתיים העשיר נהנה ממראה של התרמיל החדש.
הוא לא רצה לפתוח אותו מיד, אלא להתפאר בו
לפני חבריו, בעלי בתים ואיכרים עשירים אחרים,
והזמין אותם לסעודה טובה.
באו האורחים וישבו לשולחן.
"עכשיו אני עוד יותר עשיר מאשר קודם" אמר בעל
הבית "ראו!" והוא פתח את התרמיל.
ומהתרמיל קפצו שני בריונים עם מקלות עבים
והתחילו להכות בלי רחמנות את כל הנוכחים,
שהתחילו לברוח והתפזרו לכל מקום.

